

Elli Fischer

שאלות ותשובות נודע ביהודה, יורה דעה, סימן צג

Regarding the fourth question, you asked about the “*Leshem yihud*” (“For the sake of unification”) formula that has recently proliferated and has been printed in prayer book. My response is that before you ask me about the formula of its recitation, you should ask if one may pronounce “for it is good” over its recitation.

In my opinion, this is a terrible sickness in our generation. Previous generation knew nothing of this formula and did not recite it. Rather, they toiled their whole lives in Torah and the commandments, all in accordance with the Torah and halakhic authorities, whose words spring from the source of living water, the sea of Talmud. It is said of them: “The innocence of the upright shall guide them.” It is they who bore fruit in heaven, and their kindness reaches above the heavens.

But in the present generation, they have abandoned God’s Torah and the source of living water—the two Talmuds, Bavli and Yerushalmi—to dig broken wells. In their haughtiness, each deigns to say, “I am the visionary. The gates of heaven are open to me. The world exists on my behalf.” These are the destroyers of a generation.

Of this orphaned generation I say: “The ways of God are upright: the righteous will walk on them, and the Hasidim will stumble upon them.”

I have much to say about this, but just as it is a mitzva to say something that will be heeded, so too it is a mitzva not to say something that will not be heeded. May God have mercy on us.

As to the content of your words: “one must articulate that one’s intentions (*kavanot*) are in accordance with esoteric wisdom, bringing proof from the beginning of *Zevahim*, which states that it must be articulated explicitly that a bill of divorce is for the purpose of divorce, and from vows, which must be articulated explicitly, even if one has resolved in his heart.” I say that the prooftexts undermine

ועל הרביעית אשר שאל בנוסח לשם יחוד אשר חדשים מקרוב נתפשט ונדפס בסידורים. הנה בזה אני משיב עד שאתה שואלני נוסח אמירתו יותר ראוי לשאול אם נאמר כי טוב באמירתו.

ולדעתי זה רעה חולה בדורנו ועל הדורות שלפני זמננו שלא ידעו מנוסח זה ולא אמרוהו והיו עמלים כל ימיהם בתורה ובמצות הכל ע"פ התורה וע"פ הפוסקים אשר דבריהם נובעים ממקור מים חיים ים התלמוד עליהם נאמר תומת ישרים תנחם והם הם אשר עשו פרי למעלה וגדול מעל שמים חסדם.

אבל בדורנו הזה כי עזבו את תורת ה' ומקור מים חיים שני התלמודים בבלי וירושלמי לחצוב להם בורות נשברים ומתנשאים ברום לבבם כל אחד אומר אנכי הרואה ולי נפתחו שערי שמים ובעבורי העולם מתקיים אלו הם מחריבי הדור.

ועל הדור היתום הזה אני אומר ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בהם וחסידים יכשלו בהם.

והרבה היה לי לדבר מזה אבל כשם שמצוה לומר דבר הנשמע כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע וה' ירחם עלינו:

ובגוף דבריו שצריך להוציא מפיו שעושה הכונה על פי הסוד ומביא ראיה מריש זבחים שבגט צריך שיאמר בפירוש שעושה לשם גירושין וכן בנדר גמר בלבו צריך שיוציא בשפתיו ע"כ דברי מעלתו. ואני אומר ממקום שהביא ראיה משם הוא

your contention. For there a distinction is made between a woman and a sacrificial offering: since most women are not about to get divorced, the intent must be made explicit. Offerings, however, are presumed to be used for their intended purpose, so it is acceptable even if the purpose remains unarticulated. Our commandments are akin to sacrifices, and can be presumed to be done with the proper intent.

The case of vows merely means that thought without action is meaningless. However, an action that can be presumed to be done for its own sake needs no assistance.

I say that we may argue *a fortiori*. In the case of sacrificial offerings, even though it is a mitzva to explicitly state the purpose, as the Sages said in *Zevahim ad loc.*: “An offering is brought with six intentions....” Nevertheless, the Jewish court stipulated that he should not state his intention, lest he state the wrong intention. That is, he should not say nor think, even in his heart, as stated explicitly in *Tosafot* on *Zevahim* 2b s.v. “*kiyemu beit din*.” Rather, he should perform the act of worship and not think about it at all.

Now, if in that case they instructed that one should not state his intention lest he state the wrong intention, and that he should not think about his intention lest he think about the wrong intention, even though it is a farfetched concern that one will confuse the correct intention from the incorrect intention, then certainly when it comes to intention for prayer and *mitzvot*, where there are many subtleties and **much concern for heresy**, which we have seen demonstrated, then clearly this should be abolished, and one should have no intention. It is sufficient that one perform a mitzva for the sake of performing a mitzva. As for what your Excellency wrote, namely, that it is good for there to be a strong bond between one’s thought, speech, and actions—

The Men of the Great Assembly instituted our blessings and prayers, and there is nothing that is not alluded to in the formula of the prayer or blessing. A blessing constitutes the awakening of one’s thought and speech, so any mitzva that is preceded by a blessing needs no recitation beforehand other than the blessing. And for anything that is not preceded by a blessing, it is my custom to say: “I hereby do this to uphold the commandment of my Creator.” This is sufficient, and there is no need for anything more. “Intention” is merely

סתירה דהרי מחלק שם בין אשה לקדשים דאשה סתמא לאו לגירושין עומדת ולכך צריך שיאמר בפה וקדשים להכי סתמן כשרים לפי שסתמא לשמן עומדים וא"כ מצות שלנו קדשים ניהו קדשי גבוה וסתמא לשמן עומדים.

ומה שהביא מנדרים לא הביא אלא שמחשבה בלי דיבור אינו כלום אבל מעשה בדבר שסתמא לשמה לא בעי שום סיוע.

ואני אומר ק"ו הדברים אם בקדשים אף שודאי מצוה שיעשה בפירוש לשמה וכמו שאמרו בזבחים שם לשם ששה דברים הזבח נזבח כו' אפ"ה אתנו בית דין דלא לימא לשמו דלמא אתי למימר שלא לשמו והיינו שלא יאמר ולא יחשוב אפילו בלבו כדמפורש התם בתוספות בזבחים דף ב' ע"ב ד"ה קיימו ב"ד רק יעשה העבודה ולא יחשוב כלל.

ואני אומר אם חשו התם שלא יאמר לשמו פן יאמר שלא לשמו וכן שלא יחשוב לשמו פן יחשוב שלא לשמו אף שהוא חשש רחוק שיטעה בין לשמו לשלא לשמו ק"ו בכוונת התפלה והמצות שיש בהם כמה עיקולי ופשוטי וכמה חשש קיצוץ בנטיעות כאשר ראינו כ"ז במופת פשיטא שיש לבטל שלא יכוין כלל ודי שעושה המצוה לשם מצוה:

ומ"ש מעלתו שטוב להיות הקשר אמיץ בדיבור ומחשבה ומעשה.

הנה אנשי כנה"ג הם תיקנו לנו תפלות וברכות וליכא מידי דלא רמיזא בנוסח התפלה והברכה וברכה הוא התעוררות הדיבור ומחשבה וכל מצוה שיש ברכה לפניה א"צ לומר שום דבר לפניה רק הברכה. וכל דבר שאין ברכה לפניה אני נוהג לומר בפי הנני עושה דבר זה לקיים מצות בוראי ובזה די וא"צ יותר. והכונה הוא רק

[awareness of] the meaning of the words. All of the supernal repairs (*tikunim*) happen on their own, by virtue of our actions.

Regarding your Excellency's deliberation about whether the formula "To unify the name *yud-hey* with *vav-hey*" constitutes [forbidden] articulation of God's name, in which you discuss Tosafot's position on whether the prohibition on articulating God's name applies to the first two letters—

I recall that in my youth I heard those people saying the name *yud-hey* and *vav-hey* in full. It certainly does not constitute articulation of God's name.

However, I have already expressed my opinion that silence is preferable, so that the matter fades away. Even in thought, one should only think of the meaning of the words. In this way, one will walk securely and will not stumble over any matter. It is not necessary to write at greater length of such matters.

I am succinct due to much preoccupation.

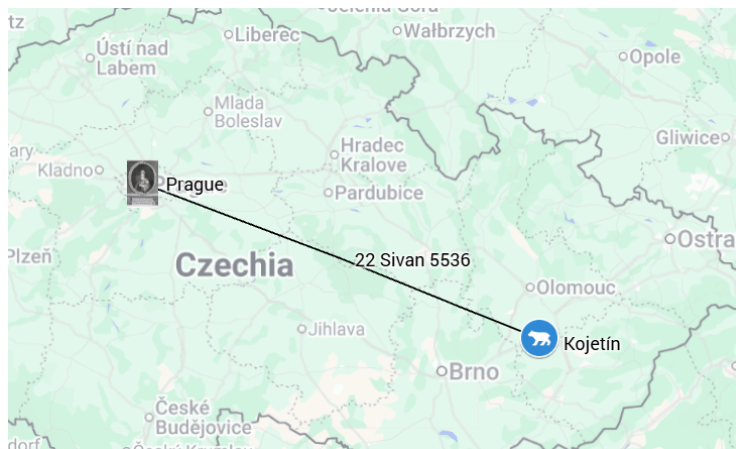
The words of one who seeks your wellbeing.

פירוש המלות וכל התיקונים למעלה
נעשים מאליהם ע"י מעשינו:

אבל מה שפלפל מעלתו מה שאומרים
נוסח ליחד שם יו"ד ה"י בוי"ו ה"י אם
יש בזה משום הוגה השם ופלפל
בדברי התוספות אם בשני אותיות
ראשונות יש איסור הוגה השם.

הנה לפי מה שאני זכור מילדותי
ששמעתי האנשים ההם היו אומרים
שם יו"ד ה"י בוי"ו ה"י במילואו ובזה
ודאי ליכא משום הוגה השם.
אבל כבר גליתי דעתי שיותר טובה
השתיקה וישתקע הדבר וגם
במחשבה לא יחשוב רק פירוש
המלות ובדרך זה ילך בטח ולא יכשל
בשום דבר. ויותר מזה אין להאריך
בדברים כאלו.
ולרוב הטרדה אקצר.
דברי הד"ש:

שאלות ותשובות נודע ביהודה, יורה דעה, סימן צ

ב"ה פראג א' כ"ב סיון תקל"ו לפ"ק:

תשובה שלום וישע רב לכבוד אהובי הרב
המופלא האלוף בתורה. מדבר בשפה ברורה.
כבוד מוהר"ר בער נר"ו אב"ד דק"ק גויטיין
יע"א:

מכתבו הגיעני וע"ד שאלתו בד"ת הנני משיב
על ראשון ראשון... הנה כבר נשלם בדפוס
חלק א"ח מחיבורי נודע ביהודה ושם בסי'
ט"ז בארתי...

הדרשה המצונזרת משנת תק"ל

יש עוד כת אשר בעוה"ר סבורים לעלות במעלה מאד, והלואי שלא תהא על [ידם] ירידה, והם המקובלים
בזמננו העוסקים בזה ובכתבי האר"י... ואוי לי אם אומר ואוי לי אם לא אומר, אם לא אומר שלא יקבלו דברי
... לחלועת קטן יחידי העומד אצל חומה נשגבה וחשוב להפלי חומה ההיא הלא ישחקו עלי, כן אני ברי"ת]
שפילה בא להלחם עם כת שנתפשטו ממש ברוב העם, והמה המובחרים שבדור בפרסום החסידות, ואם לא

אומר תחשדוני לעצמי מחטאת, בראותי התורה והאמונה נפרצים מכל צד כמה פרצות ואיך אשתוק ומוטב אהיה נחשב שוטה בעיני כל שומע, ולא אהי' רשע בפני המקום. וידעתי כי יאמרו רב הזה אין נשמתו שלימה ואין לו זכויות להשיג השגה בסתרי תורה ודבר זה בפיהם אמת שאין נשמתו שלמה, ואין לי זכויות להשיג סתרי תורה האמתים אבל בסתרי תורה שלהם לומדים, **אולי בילדותי גם אני ידעתי כמותם**, ובדרך וחמנא דשיזבן, ויעבור עלי מה, ואדבר מקצת הדברים שעצור בלבי זה כמה שנים, **אבל לא תסברו שאני אומר אפילו חלק מהם רק ראשי פרקים...**

הדברים הללו נתנו ללמוד ולא לעשות, ואין צורך כלל לכוין הכוונות, רק אלו בעלי החכמה [=האר"י וכד'] הודיעונו מה למעלה נעשה ע"י המצוות והתפלות, אבל לא רצו כלל שיהיה צורך שאנו נכוין בהם, אלא ממילא הדברים נעשים למעלה. כשם שע"י הפרשת תרומה הותר המותר לזרים, וכי התרום צריך לחשוב שיהי' הנשאר מותר לזרים? אלא הפעולה ממילא נעשית כן הוא עסק הכוונה של כל המצוות, אבל אין צורך שבעשיית המצוה יכוין לזה ...

ועד עתה אני מדבר שאין לזה צורך, ואח"כ אדבר יותר שיש אפילו איסור ופוגם מאד, אפילו לא יטעה בשום דבר, וק"ו שבלי ספק שאינם נמלטים מן הטעות, ונופלים בכמה כפירות גדולות ביחודו של עולם, וידעתי עוד מעט וסקלוני, ואלו העוסקים בחכמה זו יהיו דברים הללו קשים בעיניהם כגידים...

ואני אומר שיש אפילו קצת איסור, ואולי איסור חמור, ואומר אני כשם שהזהירו חז"ל "אל תהיו כעבדים המשמשים את הרב ע"מ לקבל פרס"... שהוא עבד בשיתוף, והוא עוון מעין ע"ג, ומה לי שמשתף איש אחר בעבודה כזה החנף, ומה לי שמשתף עצמו, סוף סוף הרי הוא עובד הבורא בשיתוף.